

Proximus NV van publiek recht

Verslag van het college van commissarissen aan de algemene vergadering over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

Verslag van het college van commissarissen aan de algemene vergadering van Proximus NV van publiek recht over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van Proximus NV van publiek recht (de "vennootschap"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de jaarrekening alsook het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, en meer bepaald artikel 25 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige overheidsbedrijven van toepassing op Proximus NV van publiek recht, werden de bedrijfsrevisoren, leden van het college van commissarissen, benoemd in hun hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 20 april 2016 voor een periode van zes jaar, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het audit- en toezichtscomité. Het mandaat van deze bedrijfsrevisoren loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2021. Deloitte Bedrijfsrevisoren heeft de wettelijke controle van de jaarrekening van Proximus NV van publiek recht uitgevoerd gedurende 8 opeenvolgende boekjaren. CDP Petit & Co heeft de wettelijke controle van de jaarrekening van Proximus NV van publiek recht uitgevoerd gedurende 2 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vennootschap, die de balans op 31 december 2017 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichtingen, met een balanstotaal van 16 427 569 (000) EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 334 152 (000) EUR.

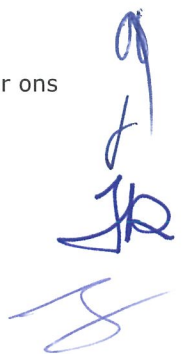
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de vennootschap per 31 december 2017, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle	Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde?
<p>Opbrengsterkenning voor telecommunicatieactiviteiten</p> <p>De accuraatheid van inkomsten is een inherent risico in de telecommunicatiesector. Dit wordt gedreven door de complexiteit van facturatiesystemen, de hoeveelheid data in combinatie met verschillende producten op de markt en prijswijzigingen in het jaar. De correcte toepassing van de boekhoudnormen voor de erkenning van opbrengsten op de afzonderlijke elementen van het contract met een klant is complex en vereist oordeelsvorming door het management.</p> <p>De details over de erkenning van opbrengsten zijn opgenomen in toelichtingen 6.19 'Waarderingsregels' en 6.10 'Netto-omzet' bij de jaarrekening.</p>	<p>Wij behandelden dit kernpunt van onze controle door het uitvoeren van volgende controle- en substantieve testprocedures voor de materiële omzetstromen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wij testten het ontwerp en de implementatie van de belangrijkste controles in de inkomstencyclus, evenals in de IT-omgeving waarin de facturatie, rating en andere relevante ondersteuningssystemen zich bevinden, inclusief de bestaande controleprocedures op wijzigingen in de systemen die materiële inkomstenstromen factureren.• Wij testten de nauwkeurigheid van het genereren van klantenfacturen door deze klantenfacturen voor een steekproef van klanten te linken aan de onderliggende betaling.• Wij deden een substantief analytisch nazicht. <p>Daarnaast hebben wij de geschiktheid van de grondslagen voor financiële verslaggeving van de vennootschap met betrekking tot de erkenning van opbrengsten beoordeeld, waarbij wij ons voornamelijk hebben gericht op de behandeling van nieuwe producten.</p>

Kapitalisatie en levensduur van activa

De voorbije jaren investeerde Proximus jaarlijks significante bedragen in zijn vaste en mobiele netwerken alsook in IT-systemen. Gezien de technologische veranderingen in het netwerk en de investeringen in nieuwe IT-systemen zijn er een aantal gebieden waarin het oordeel van het management van invloed is op de boekwaarde van materiële en immateriële vaste activa en hun respectievelijke afschrijvingsprofielen.

Deze omvatten:

- De beslissing om uitgaven als kosten te erkennen of deze te activeren; en
- Het jaarlijkse nazicht van de gebruiksduur rekening houdend met de impact van eventuele wijzigingen in de strategie van de vennootschap.

De details over activering en levensduur van activa zijn opgenomen in toelichtingen 6.19 'Waarderingsregels', 6.2.3 'Concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken en soortgelijke rechten', 6.2.4 'Goodwill' en 6.3.1 tot 6.3.5 'Staat van de materiële vaste activa' bij de jaarrekening.

Wij behandelden dit kernpunt van controle door de volgende controle- en substantieve testprocedures uit te voeren:

- Wij hebben het ontwerp en de implementatie van de belangrijkste interne beheersingsmaatregelen getest in de cyclus van materiële en immateriële vaste activa
- Wij hebben de geschiktheid van de activeringsregels geëvalueerd en hebben detailtesten uitgevoerd op de geactiveerde kosten.

Daarnaast hebben we ook de stellingnames van het management geëvalueerd en kritisch beoordeeld, inclusief:

- De geschiktheid van de levensduur van activa die werd toegepast bij de berekening van de afschrijvingslast; en
- De mogelijke behoefte aan versnelde afschrijvingen gezien het IT-transformatieplan.

Waardering van financiële vaste activa

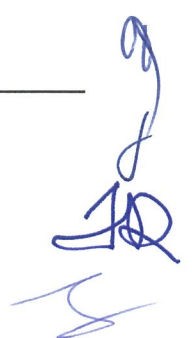
De vennootschap heeft, als moedervenootschap van de Proximus groep, belangrijke deelnemingen in dochterondernemingen, die een significant deel van het balanstotaal uitmaken. Deze deelnemingen zijn mogelijk onderhevig aan eventuele bijzondere waardeverminderingen. Een bijzondere waardevermindering kan worden veroorzaakt door:

- Over een langere periode tegenvallende resultaten en lager dan gebudgetteerde kasstromen; of
- Het opstroom van dividenden vanuit een dochteronderneming voor bedragen die hoger zijn dan het resultaat van die vennootschap sinds oprichting of sinds acquisitie.

De details over de waardering van de financiële vaste activa zijn opgenomen in toelichtingen 6.19 'Waarderingsregels' en 6.4.1 tot 6.4.3 'Staat van de financiële vaste activa' bij de jaarrekening.

Wij behandelden dit kernpunt van onze controle door de volgende substantieve testprocedures uit te voeren:

- Het identificeren van eventuele indicatoren van bijzondere waardeverminderingen voor de materiële deelnemingen van de vennootschap; en
- Het verifiëren van de geschikte boekhoudkundige verwerking van dividenden die aan de vennootschap werden uitgekeerd overeenkomstig het Belgisch boekhoudkundig referentiestelsel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van een jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

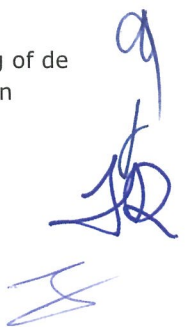
Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, alsook voor het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen ander realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeven op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het audit- en toezichtscomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het audit- en toezichtscomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het audit- en toezichtscomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

*

* *

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag en van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag en bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, stemt dit jaarverslag overeen met de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2017, enerzijds, en is dit jaarverslag opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen, anderzijds.

In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden. Wij formuleren en zullen geen enkele vorm van assurance-conclusie formuleren omtrent het jaarverslag.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 96, § 4 van het Wetboek van vennootschappen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 96, §4 van het Wetboek van vennootschappen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de GRI Standards – Core option. Wij spreken ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met de GRI Standards – Core option. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over individuele elementen opgenomen in deze niet-financiële informatie.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 100, § 1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Er werden geen opdrachten verricht die door de wet als onverenigbaar beschouwd worden met de wettelijke controle van de jaarrekening en onze bedrijfsrevisorenkantoren en, in voorkomend geval, onze netwerken, zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.
- Overeenkomstig artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen dienen wij tevens verslag uit te brengen over de hiernavolgende verrichting die heeft plaatsgevonden tussen 1 januari 2017 en 31 december 2017:
De beslissing van de raad van bestuur van 23 februari 2017 over het kortlopende stimuleringsplan van de gedelegeerd bestuurder voor de prestaties in 2016, resulteerde in een tegengesteld belang van vermogensrechtelijke aard voor de gedelegeerd bestuurder, mevrouw D. Leroy. De raad van bestuur bepaalde de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap op een totaalbedrag van 216 (000) EUR.
In haar jaarverslag heeft de raad van bestuur, overeenkomstig de vereisten van artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen melding gemaakt van deze verrichting waarbij de bestuurder van de vennootschap een tegengesteld belang van vermogensrechtelijke aard had. Voor de betrokken passage uit de notulen van de raad van bestuur verwijzen wij naar het bijhorend jaarverslag. De betrokken bestuurder nam niet deel aan de beraadslaging en beslissing omtrent het hierboven vermelde punt.
- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het audit- en toezichtscomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

- Tijdens het boekjaar werd een interim-dividend uitgekeerd waarover de bedrijfsrevisoren, leden van het college van commissarissen, het hierbij gevoegd verslag hebben opgesteld, overeenkomstig de wettelijke vereisten.

Brussel, 2 maart 2018

Het college van commissarissen

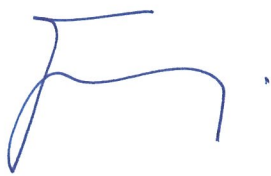

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Michel Denayer

CDP Petit & Co
BVBA
Vertegenwoordigd door Damien Petit

Het Rekenhof
Vertegenwoordigd door

Pierre Rion
Raadsheer

Jan Debucquoy
Raadsheer

Proximus NV van publiek recht

Verslag inzake de beoordeling van de staat van activa en passiva per 30 september 2017 van de vennootschap Proximus NV van publiek recht in het kader van de uitkering van een interim-dividend

Verslag inzake de beoordeling van de staat van activa en passiva per 30 september 2017 van de vennootschap Proximus NV van publiek recht in het kader van de uitkering van een interim-dividend

Overeenkomstig artikel 618 van het Wetboek van vennootschappen en artikel 45 van de statuten van de vennootschap Proximus NV van publiek recht ("de vennootschap"), stelt de raad van bestuur voor een interim-dividend uit te keren op het resultaat van het boekjaar. Overeenkomstig artikel 618 van het Wetboek van vennootschappen brengen wij in onze hoedanigheid van commissaris van de vennootschap onderhavig verificatieverslag uit over de staat van activa en passiva afgesloten op 30 september 2017, bestemd voor de raad van bestuur.

Wij hebben de beoordeling uitgevoerd van de hierbij gevoegde staat van activa en passiva van de vennootschap per 30 september 2017, opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel en met een balanstotaal van 16 225 651 (000) EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de staat van activa en passiva

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van deze staat van activa en passiva per 30 september 2017 in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel volgens de principes van artikel 92, § 1, eerste lid, van het Wetboek van vennootschappen, alsook voor de naleving van de door artikel 618, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen vereiste voorwaarden.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Onze verantwoordelijkheid bestaat erin een conclusie over de staat van activa en passiva te formuleren op basis van de door ons uitgevoerde beoordeling.

We hebben onze beoordeling uitgevoerd overeenkomstig ISRE 2410 "Beoordeling van tussentijdse financiële informatie, uitgevoerd door de onafhankelijke auditor van de entiteit". Een dergelijke beoordeling bestaat uit het verzoeken om inlichtingen, in hoofdzaak bij de voor financiën en administratie verantwoordelijke personen, alsmede uit het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA's, International Standards on Auditing) uitgevoerde controle. Om die reden stelt de beoordeling ons niet in staat de zekerheid te verkrijgen dat wij kennis zullen krijgen van alle aangelegenheden van materieel belang die naar aanleiding van een controle mogelijk worden onderkend.

Bijgevolg brengen wij geen controleoordeel over deze staat van activa en passiva tot uitdrukking.

Proximus NV van publiek recht

Verslag inzake de beoordeling van de staat van activa en passiva per 30 september 2017 van de vennootschap Proximus NV van publiek recht in het kader van de uitkering van een interim-dividend

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is niets onder onze aandacht gekomen dat ons ertoe aanzet van mening te zijn dat de bijhorende staat van activa en passiva van de vennootschap Proximus NV van publiek recht afgesloten op 30 september 2017 met een balanstotaal van 16 225 651 (000) EUR en met een winst van de lopende periode van 103 852 (000) EUR, niet in alle van materieel belang zijnde opzichten, is opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Beperking van gebruik en verspreiding van ons verslag

Dit verslag werd opgesteld voor het exclusief gebruik door de raad van bestuur en de aandeelhouders van de vennootschap ingevolge artikel 618 van het Wetboek van vennootschappen en kan derhalve voor geen enkel ander doel worden aangewend.

Zaventem, 26 oktober 2017

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e CVBA
Vertegenwoordigd door Michel Denayer

CDP Petit & Co
BVBA
Vertegenwoordigd door Damien Petit

Bijlage: Staat van activa en passiva per 30 september 2017 en waarderingsregels van de vennootschap

Proximus Raad van Bestuur
26 oktober 2017

Staat van activa en passiva
per 30 september 2017 van
Proximus N.V. van publiek recht
(in Euro's)

JAARREKENING

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
OPRICHTINGSKOSTEN	6.1	20		
VASTE ACTIVA		21/28	14.911.340.327,55	15.175.689.632,14
Immateriële vaste activa	6.2	21	3.098.907.995,19	3.358.199.294,56
Materiële vaste activa	6.3	22/27	2.600.661.255,87	2.612.974.410,41
Terreinen en gebouwen		22	127.942.229,38	135.703.146,60
Installaties, machines en uitrusting		23	2.429.486.595,34	2.425.899.985,48
Meubilair en rollend materieel		24	19.168.226,16	22.533.073,27
Leasing en soortgelijke rechten		25	210.611,87	
Overige materiële vaste activa		26	23.853.593,12	28.838.205,06
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
	6.4 /			
Financiële vaste activa	6.5.1	28	9.211.771.076,49	9.204.515.927,17
Verbonden ondernemingen	6.15	280/1	9.202.328.402,27	9.196.311.774,53
Deelnemingen		280	9.202.328.402,27	9.196.311.774,53
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	6.15	282/3	7.115.854,02	5.912.942,95
Deelnemingen		282	6.315.854,02	5.912.942,95
Vorderingen		283	800.000,00	
Andere financiële vaste activa		284/8	2.326.820,20	2.291.209,69
Aandelen		284	172.500,00	172.500,00
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	2.154.320,20	2.118.709,69

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>1.314.311.002,49</u>	<u>1.314.692.498,43</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29	15.467,77	15.467,77
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291	15.467,77	15.467,77
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	125.078.041,06	117.945.666,97
Vorraden		30/36	100.466.329,53	98.015.088,63
Grond- en hulpstoffen		30/31	33.558.177,55	33.272.329,67
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34	66.908.151,98	64.742.758,96
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37	24.611.711,53	19.930.578,34
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	578.381.942,90	633.624.811,32
Handelsvorderingen		40	570.953.779,65	581.353.060,94
Overige vorderingen		41	7.428.163,25	52.271.750,38
Geldbeleggingen	6.5.1 /	50/53	467.435.928,66	477.603.781,03
Eigen aandelen	6.6	50	425.184.202,02	419.563.012,23
Overige beleggingen		51/53	42.251.726,64	58.040.768,80
Liquide middelen		54/58	74.644.331,59	29.826.353,65
Overlopende rekeningen	6.6	490/1	68.755.290,51	55.676.417,69
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	16.225.651.330,04	16.490.382.130,57

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>2.143.260.843,52</u>	<u>2.043.044.026,03</u>
Kapitaal	6.7.1	10	1.000.000.000,00	1.000.000.000,00
Geplaatst kapitaal		100	1.000.000.000,00	1.000.000.000,00
Niet-opgevraagd kapitaal ⁴		101		
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Reserves		13	734.446.516,81	738.539.068,46
Wettelijke reserve		130	100.000.000,00	100.000.000,00
Onbeschikbare reserves		131	438.626.212,60	436.592.751,32
Voor eigen aandelen		1310	425.184.202,00	419.563.012,20
Andere		1311	13.442.010,60	17.029.739,12
Belastingvrije reserves		132	9.405.209,41	9.866.032,54
Beschikbare reserves		133	186.415.094,80	192.080.284,60
Overgedragen winst (verlies)(+)/(-)		14	408.814.326,71	304.501.233,49
Kapitaalsubsidies		15		3.724,08
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief ⁵		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN ..		16	<u>722.834.220,08</u>	<u>752.877.358,50</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	720.357.270,53	750.160.192,33
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160		
Fiscale lasten		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Milieuverplichtingen		163	2.617.137,60	2.617.137,60
Overige risico's en kosten	6.8	164/5	717.740.132,93	747.543.054,73
Uitgestelde belastingen		168	2.476.949,55	2.717.166,17

⁴ Bedrag in mindering te brengen van het geplaatst kapitaal.

⁵ Bedrag in mindering te brengen van de andere bestanddelen van het eigen vermogen.

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
SCHULDEN		17/49	<u>13.359.556.266,44</u>	<u>13.694.460.746,04</u>
Schulden op meer dan één jaar	6.9	17	11.602.305.276,53	9.612.158.085,48
Financiële schulden		170/4	11.450.488.210,00	9.454.519.461,54
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171	1.854.581.295,53	1.758.612.547,07
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173	9.595.906.914,47	7.695.906.914,47
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175	135.962.066,53	141.774.623,94
Leveranciers		1750	135.962.066,53	141.774.623,94
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9	15.855.000,00	15.864.000,00
Schulden op ten hoogste één jaar	6.9	42/48	1.544.839.706,82	3.936.116.692,40
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42	482.995.334,16	281.606.369,31
Financiële schulden		43	85.528.054,03	2.339.100.031,92
Kredietinstellingen		430/8	85.528.054,03	2.339.100.031,92
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	629.517.622,41	687.653.779,90
Leveranciers		440/4	629.517.622,41	687.653.779,90
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	4.997.042,58	7.200.382,14
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	6.9	45	329.155.575,03	244.947.607,24
Belastingen		450/3	146.979.454,38	80.575.540,26
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	182.176.120,65	164.372.066,98
Overige schulden		47/48	12.646.078,61	375.608.521,89
Overlopende rekeningen	6.9	492/3	212.411.283,09	146.185.968,16
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	16.225.651.330,04	16.490.382.130,57

WAARDERINGSREGELS

De waarderingsregels voldoen aan de wettelijke beschikkingen van hoofdstuk II van het K.B. van 30.01.2001 aangepast door K.B. 18.12.2015.

Deze zijn goedgekeurd en aangepast door de Raad van Bestuur tijdens de vergaderingen van 27.05.1993, van 04.12.1997, van 22.10.1998, van 28.10.1999, van 26.10.2000, van 25.04.2002, van 23.10.2003, van 13.12.2004, van 18.12.2008, van 24.02.2011, van 01.03.2012 en van 27.02.2014.

BALANS

OPRICHTINGSKOSTEN

De kosten bij uitgifte van een lening worden integraal ten laste van het boekjaar geboekt waarin ze gemaakt worden. Significante oprichtingskosten worden geactiveerd en afgeschreven over 5 jaar. De aanschaffingen van het boekjaar worden pro rata temporis afgeschreven.

Herstructureringskosten worden als kost geboekt.

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd aan aanschaffingswaarde, d.i. de aankoopprijs, de vervaardigingsprijs of de inbrengwaarde. Hierbij wordt geen rekening gehouden met toevoeging van algemene kosten.

Voor de afschrijvingen wordt de lineaire methode gebruikt. De aanschaffingen van het boekjaar worden pro rata temporis afgeschreven.

Immateriële vaste activa met onbeperkte gebruiksduur worden niet afgeschreven. Op deze activa wordt enkel tot waardeverminderingen overgegaan in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding.

Immateriële vaste activa met een beperkte levensduur worden lineair afgeschreven volgens onderstaand plan dat opgesteld is op basis van economische criteria:

- Goodwill: over de geschatte gebruiksduur, indien deze niet met zekerheid kan worden geraamd over 5 tot 10 jaar
- Software: 5 jaar of de licentieperiode indien korter
- Netwerk licenties: over de licentieperiode
- Gebruiksrechten, voetbal- en uitzendrechten: over de contractperiode
- Klantenbestanden en merken: 3 tot 10 jaar

De goodwill gegenereerd door de fusie van begin 2010 wordt afgeschreven over 15 jaar. Deze afschrijvingsperiode is gerechtvaardigd door het langdurig karakter van de verwachte winstgevendheid van alle gefusioneerde ondernemingen.

De goodwill die resulteert uit de fusie met Wireless Technology in 2016 wordt afgeschreven over 10 jaar. Deze afschrijvingsperiode weerspiegelt de gebruiksduur waarover de economische voordelen van de activa in de bedrijfsorganisatie verwacht worden te zullen worden verbruikt door Proximus.

MATERIELE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, d.i. de aankoopprijs, de vervaardigingsprijs of de inbrengwaarde. Hierbij wordt geen rekening gehouden met toevoeging van algemene kosten.

Materiële vaste activa met onbeperkte gebruiksduur worden niet afgeschreven. Op deze activa wordt enkel tot waardeverminderingen overgegaan in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding.

Materiële vaste activa met beperkte gebruiksduur worden lineair afgeschreven. Bij het bepalen van het af te schrijven bedrag wordt rekening gehouden met een restwaarde voor zover deze voldoende nauwkeurig kan bepaald worden, significant is en de realisatie ervan voldoende zeker is.

De materiële vaste activa worden afgeschreven volgens onderstaand plan dat opgesteld is op basis van economische criteria:

	Levensduur (in jaren)
Terreinen en gebouwen	
- Terreinen	onbeperkt
- Gebouwen en uitrustingen van gebouwen	22 - 33
- Faciliteiten in gebouwen	3 - 10
- Verbeteringen in gehuurde gebouwen	3 - 10
Technische en netwerk uitrusting	
- Kabels en kabelgoten	15 – 20
- Centrales	8 – 10
- Transmissie-uitrustingen	6 – 8
- Radio Acces Netwerk	6 – 7
- Mobiele sites en facilitaire uitrustingen van de sites	5 – 10
- Uitrustingen opgesteld bij klanten	2 – 8
- Data netwerk en andere netwerkuitrustingen	2 – 15
Meubilair en voertuigen	
- Meubilair en kantoomateriaal	3 – 10
- Voertuigen	3 – 10

Vaste activa in leasing of op grond van soortgelijke rechten worden afgeschreven volgens de levensduur van het onroerend goed zoals opgenomen in het contract.

Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen worden afgeschreven over dezelfde levensduur als de activa waarop ze betrekking hebben.

Buiten gebruik gestelde vaste activa worden gewaardeerd aan de netto boekwaarde of aan de verwachte realisatiewaarde als die lager ligt. Zij worden niet meer afgeschreven.

De aanschaffingen van het boekjaar worden pro rata temporis afgeschreven.

FINANCIELE VASTE ACTIVA

Deelnemingen en aandelen worden gewaardeerd aan aanschaffingswaarde, d.i. de aanschaffingsprijs of inbrengwaarde. Enkel significante bijkomende aankoopkosten worden geactiveerd.

Waardeverminderingen worden geboekt ingeval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rendabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de participatie of de aandelen worden aangehouden, waarbij rekening wordt gehouden met het CBN-advies 126-8.

Vorderingen worden gewaardeerd aan hun nominale waarde. Een waardevermindering wordt geboekt indien de betaling op de vervaldag geheel of gedeeltelijk onzeker is.

VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Vorderingen uitgedrukt in vreemde valuta worden omgezet in EUR aan de koers in voege op de datum van de boeking van de transactie. Vorderingen in vreemde munten worden omgerekend in EUR aan de slotkoers op balansdatum.

Op de nominale waarde wordt een waardevermindering geboekt indien de betaling op de vervaldag geheel of gedeeltelijk onzeker is.

VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING

De voorraad grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden geboekt aan de aanschaffingswaarde.

Bij het opstellen van de jaarlijkse inventaris wordt de Gewogen Gemiddelde Prijs methode gebruikt om de verschillende onderdelen van deze rubriek te waarderen.

Waardeverminderingen worden geboekt indien de verkoop- of marktwaarde lager is dan de aanschaffingsprijs of om rekening te houden met de risico's inherent aan de producten.

De bestellingen in uitvoering en de goederen in bewerking worden gewaardeerd aan vervaardigingsprijs of aan de marktwaarde (indien deze lager is dan de vervaardigingsprijs).

De projecten van de ICT activiteit (bestellingen in uitvoering) worden in het resultaat opgenomen in functie van hun realisatiepercentage.

VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Vorderingen worden in de balans opgenomen tegen nominale waarde.

Waardeverminderingen worden toegepast indien de betaling op de vervaldag geheel of gedeeltelijk onzeker is.

Vorderingen in vreemde valuta worden omgezet in EUR aan de koers in voege op datum van de boeking van de levering en worden omgerekend aan de slotkoers op balansdatum.

GELDBELEGGINGEN

Geldbeleggingen worden gewaardeerd aan nominale waarde als het tegoeden betreft bij financiële instellingen en aan hun aanschaffingswaarde, aanschaffingsprijs zonder bijkomende kosten, in alle andere gevallen.

Op de nominale waarde of de aanschaffingswaarde worden waardeverminderingen geboekt indien de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de nominale of aanschaffingswaarde.

Voor het bepalen van de realisatiewaarde van de eigen aandelen wordt rekening gehouden met de marktprijs op balansdatum enerzijds, en de uitoefenprijs van uitgeschreven aandelenopties waarvoor deze aandelen worden aangehouden anderzijds.

Geldbeleggingen in vreemde valuta worden op het einde van het boekjaar omgerekend in EUR aan de koers in voege op balansdatum.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen worden gewaardeerd aan nominale waarde. Indien de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de voorheen geboekte nominale waarde, wordt een waardevermindering geboekt. Liquide middelen in vreemde valuta worden omgerekend in EUR aan de officiële koers op balansdatum.

VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN

Op balansdatum wordt een inventaris opgemaakt van alle voorziene risico's en eventuele verliezen die in de loop van het boekjaar of van vorige boekjaren zijn ontstaan. Een provisie wordt aangelegd op basis van een betrouwbare inschatting van het risico op het ogenblik van het opstellen van de rekeningen. De voorziening vertegenwoordigt de beste schatting van de kosten die als waarschijnlijk worden beschouwd of, in geval van een verplichting, de beste schatting van het bedrag dat vereist is om die verplichting op de balansdatum na te komen.

In het kader van de vertrekplannen, werden voorzieningen aangelegd na goedkeuring door het Paritair Comité. Deze voorzieningen worden bepaald als de contante waarde van de voordelen toegekend tijdens de periode van inactiviteit voor zowel de huidige als de toekomstige begunstigen.

In het kader van de voordelen na uitdiensttreding wordt er een voorziening aangelegd voor de huidige en de toekomstige begunstigen van deze voordelen. Voor de huidige begunstigen wordt deze provisie bepaald als de contante waarde van de verplichting uit hoofde van de toegezegde voordelen. Voor de toekomstige begunstigen wordt deze provisie geleidelijk aangelegd in functie van het aantal gepresteerde dienstjaren, zodat op het ogenblik van de pensioenering de provisie eveneens de contante waarde van de verplichting uit hoofde van de toegezegde voordelen bereikt.

De voorziening voor aan derden te regelen schadegevallen inzake voertuigen, samengesteld door de vennootschap als "eigen verzekeraar", is gewaardeerd via de individualisering van alle schadegevallen die gebeurd zijn vóór 2014, waarvoor de onkosten redelijkerwijze door de maatschappij zouden moeten gedragen worden in de komende jaren.

De uitgestelde belastingen worden geboekt conform het artikel 76 van het K.B. van 30.01.2001.

SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR EN SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR

Schulden worden in de balans opgenomen voor hun nominale waarde, rekening houdend met agio en disagio. Schulden in vreemde valuta worden als volgt in EUR omgezet:

- de leningen aan de koers in voege op het ogenblik van het aangaan van de lening;
- de handelsschulden tegen de koers in voege op datum van de boeking van de ontvangst van de diensten of de goederen.

Handelsschulden en niet tegen wisselrisico's ingedekte financiële schulden in vreemde valuta worden omgerekend aan de slotkoers op balansdatum.

OMREKENINGSVERSCHILLEN

De wisselkoerswinsten en –verliezen die hun oorsprong vinden in de omrekening per valuta worden in resultaat opgenomen.

RESULTATENREKENING

De posten van de resultatenrekening worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De geproduceerde vaste activa worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs zonder toevoeging van onrechtstreekse kosten.

OMZET

De opbrengsten worden geregistreerd gedurende de periode waarop ze betrekking hebben, ongeacht van de inning. De omzet houdt rekening met commerciële en volumekortingen.

De specifieke opbrengstenstromen en de eraan verbonden criteria voor erkenning zijn de volgende:

- de opbrengsten van het vaste lijn-, mobiele- en carrierverkeer worden opgenomen op basis van het gebruik;
- de opbrengsten uit de aansluitings- en installatiekosten worden opgenomen op het ogenblik van de aansluiting of installatie;
- de opbrengsten uit de verkoop van communicatie-uitrusting worden opgenomen bij de levering aan de externe verdeler of bij de levering door de eigen Proximus winkels aan de uiteindelijke klant;
- de opbrengsten uit maandelijks verhuur, het maandelijks abonnement en de toegangskosten in het kader van de vaste en mobiele telefonie, internet en digitale televisie worden opgenomen in de periode waarin de diensten zijn verstrekt;
- vooraf betaalde opbrengsten zoals opbrengsten uit voorafbetaalde vaste- of mobilofoniekarten worden uitgesteld en opgenomen op basis van het gebruik van de kaarten;
- onderhoudsopbrengsten worden als opbrengsten pro rata temporis over de onderhoudsperiode erkend;
- de opbrengsten van de ICT activiteit verbonden aan projecten worden in het resultaat opgenomen in functie van hun realisatiepercentage.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen worden, per categorie, in de toelichting vermeld voor de nominale waarde van de verplichting die in het contract voorkomt of, bij gebrek daaraan, voor hun geraamde waarde.